

Samen naar een hoger niveau.

Audit *à la Crowde*

Accountantsverslag
Gemeente Buren

1 juli 2026
Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad van
Gemeente Buren
t.a.v. de Griffie
De Wetering 1
4021 VZ MAURIK

Eindhoven, 1 juli 2026

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2025**

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2025 van de Gemeente Buren.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op het aspect getrouwheid. In het kader van onze opdracht hebben wij in oktober 2025 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate boardletter gerapporteerd.

Aansluitend zijn wij eind maart 2026 gestart met de jaareindecontrole die wij onlangs hebben afgerond. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening 2025.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de wethouder financiën, gemeentesecretaris, concerncontroller, teammanager financiën en de jaarrekeningcoördinator. Tevens is dit verslag toegelicht aan de leden van de auditcommissie op 17 juni 2026.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid.

Wij danken de medewerkers van de Gemeente Buren voor de plezierige en constructieve samenwerking.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

drs. P. Peters RA
Extern accountant

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	4
2. Ons oordeel	7
3. Bevindingen jaarrekening 2025	
1. Rechtmatigheid	10
2. Jeugdhulp en WMO	12
3. Grondexploitatie	13
4. Vastgoed	14
5. Voorzieningen groot onderhoud	15
6. Personele voorzieningen	17
7. Overige bevindingen	18

4. Overige aspecten	19
5. Bijlagen	
1. Tabel fouten en onzekerheden SiSa	21
<i>Totaal aantal pagina's</i>	25

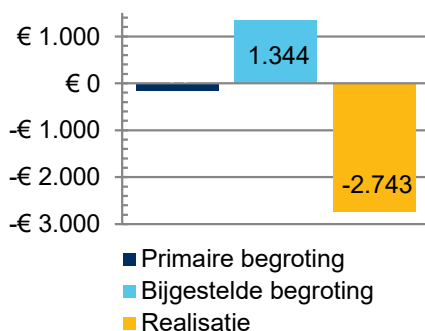
2. Samenvatting

Ons oordeel				
Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2025 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 als van de activa en passiva per 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
Rechtsmatigheids-verantwoording		-		Wij hebben vastgesteld dat de rechtsmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de financiële rechtsmatigheid en is opgesteld in overeenstemming met de kadernota rechtsmatigheid en de met de raad gemaakte afspraken. Omdat de gekwantificeerde onrechtsmatigheden van € 5.040.000 hoger zijn dan de vastgestelde tolerantiegrens, nemen wij in onze controleverklaring een aanvullende paragraaf ter benadrukking van deze aangelegenheid op.
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .
SISA bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025. Op grond hiervan melden wij dat geen fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

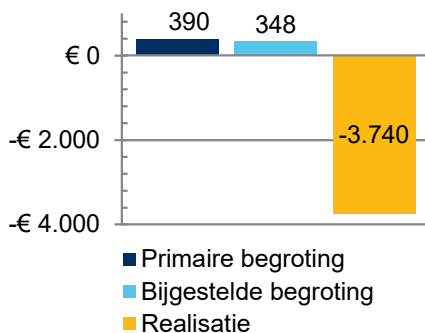
1. Samenvatting: financiële analyse

Financiële analyse 2025

Resultaat vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

Het **gerealiseerde resultaat vóór mutatie reserves** bedraagt circa € 2,7 mln. negatief. Het eigen vermogen van de gemeente neemt per saldo af met dit bedrag.

Het **gerealiseerde resultaat na mutatie reserves** bedraagt € 3,7 mln. negatief. Zowel het resultaat voor als na reserves wijkt € 4,0 mln. af ten opzichte van de bijgestelde begroting. Dit heeft direct geleid tot een materiele begrotingsonrechtmatigheid over boekjaar 2025. Het verschil van ruim € 4 mln is direct toe te schrijven aan de volgende ontwikkelingen:

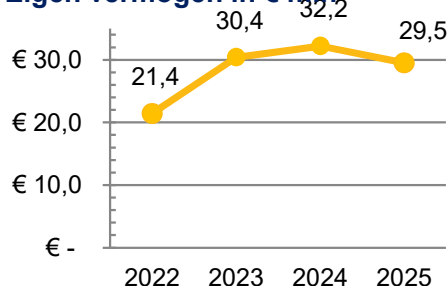
- Aanvullend verlies grondexploitatie Doejenburg II -/- € 1.613.000 (programma Wonen, werk en recreatie)
- Hogere uitgaven Jeugdhulp -/- € 1.430.000 (programma Sociaal Domein)
- Voordelen accommodatiebeleid dorpshuizen € 802.000 (programma Sociaal Domein)
- Niet gerealiseerde grondverkoop -/- € 635.000 (programma Wonen, werk en recreatie)
- Nadeel voorziening (oud-)wethouders -/- € 528.000 (programma Inwoners, bestuur en veiligheid)
- Voordeel hogere algemene uitkering € 499.000 (programma bedrijfsvoering)
- Verlies grondexploitatie Ingen Het Woud -/- € 480.000 (programma Wonen, werk en recreatie)

Een belangrijk deel van deze afwijkingen hebben betrekking op zaken waarbij de gemeente gewacht heeft, totdat deze afwijkingen volledig berekend konden worden dan wel een zekere schatting gemaakt kon worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om het nieuw te bepalen bedrag voor het (oud)-wethouderspension, de inschatting van de timing van grondverkoop, de resultaten van lopende aanbestedingen en de schatting van de hogere uitgaven voor jeugdhulp. Deze zaken waren pas in de loop van 2026 bij opmaak van de jaarrekening bekend geworden. Hierbij is de afweging gemaakt of enerzijds een tijdige aanpassing te maken van de begroting op basis van inschattingen met een belangrijke onzekerheid dan wel anderzijds het later verwerken van hogere lasten in de jaarrekening op basis van informatie met een kleinere marge aan onzekerheid. Wij adviseren het college en de gemeenteraad met elkaar heldere afspraken te maken over de gewenste timing van het melden van afwijkingen in relatie tot de mate van zekerheid die gewenst is bij melding van afwijkingen.

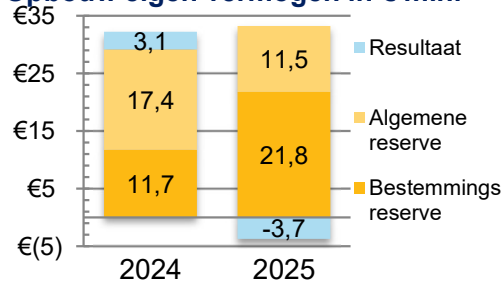
1. Samenvatting: financiële analyse

Financiële analyse 2025

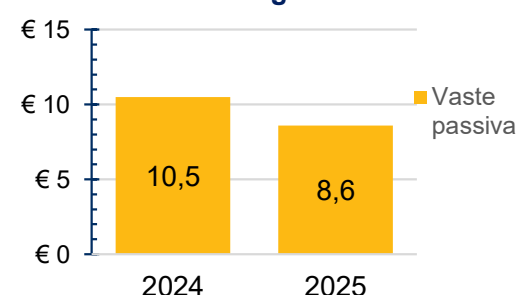
Eigen vermogen in € mln.

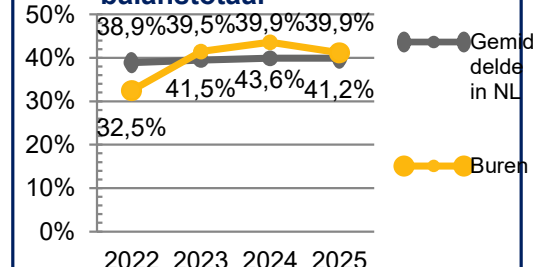
Opbouw eigen vermogen in € mln.

Externe financiering in € mln.

Solvabiliteit in % van balanstotaal

Het **eigen vermogen** van de gemeente Buren neemt af met € 2,7 mln. als gevolg van het negatieve resultaat voor bestemming en bedraagt € 29,5 mln. eind 2025. In 2025 zijn drie nieuwe bestemmingsreserve gevormd na raadsbesluit, namelijk de reserve voor dorpshuizen (€ 1.500.000), de reservering verkeersveiligheid Vogelenzangweg (€ 1.500.000) en de reservering Vitaal sportpark (€ 1.000.000). Tevens is er € 4.000.000 toegevoegd aan de reservering voor de dekking van kapitaalslasten van het nieuwe gemeentehuis.

De totale **externe financiering** (vast en kortlopend) bedraagt eind 2025 € 8,6 mln. Per jaareinde 2025 zijn aan liquide middelen € 10,2 mln. beschikbaar (incl. schatkistbankieren). Doordat onder meer veel investeringen begin 2026 betaald moeten worden, heeft de gemeente inmiddels extra geld moeten aantrekken. De **solvabiliteit** bedraagt 41,2% en neemt af ten opzichte van 2024 als gevolg van het negatieve resultaat.

De totale **weerstandscapaciteit** van de gemeente bedraagt eind 2025 op basis van de paragraaf weerstandsvermogen € 7,0 mln. (2024: € 8,7 mln). Dit is volgens de paragraaf voldoende om de geïdentificeerde en gekwantificeerde risico's ad € 5,3 mln (2024: € 5,0 mln) af te dekken. Het beschikbare weerstandsvermogen is met name gedaald doordat de raad reeds besloten heeft dekkingsreserves voor kapitaallasten te vormen. Zo lang besluitvorming gepaard gaat met onderbouwing door een actuele risicoanalyse van de weerstandsratio, is het dekken van uitgaven door inzet van de Algemene Reserve niet onverstandig, mits goed onderbouwd middels actuele meerjarenperspectieven. Ons advies is hiermee zorgvuldig om te gaan in het kader van mogelijke toekomstige tegenvallers door onder andere het ravijnjaar.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2025 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven.
Controleverschillen	In de jaarrekening 2025 resteren onderstaande ongecorrigeerde controleverschillen en onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid. Omdat het totaal aan controleverschillen onder de toleranties blijft, heeft dit geen effect op ons oordeel.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening . De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst, wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. In uw jaarrekening zijn de volgende belangrijke schattingen verwerkt: • De waardering van de voorzieningen, in het bijzonder groot onderhoud (zie bevinding 3.4). • De waardering van de grondexploitatie (zie bevinding 3.3). • De waardering van de personele voorzieningen (zie bevinding 3.5). • De inbaarheid van debiteuren en de getroffen voorziening voor dubieuze debiteurenposities.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen.
Verbonden partijen	In uw jaarrekening zijn diverse bijdragen aan verbonden partijen verwerkt. De (op basis van de financiële impact en risicoprofiel) belangrijkste verbonden partijen betreffen: • GR Avri: € 4,2 mln. Inclusief projectmatige bijdrage Plustaken • GR ODR: bijdrage € 3,9 mln. • GR veiligheidsregio: bijdrage € 2,8 mln. • GR Werkzaak: bijdrage € 1,9 mln. • GR GGD Gelderland-Zuid: bijdrage € 1,3 mln Bovengenoemde bedragen zijn verwerkt op basis van de (concept)jaarcijfers 2025 zoals opgeleverd door de verbonden partij. Wij merken op dat de jaarrekeningen van Avri en ODR pas op het einde van het traject beschikbaar waren, daar enkele deelnemende gemeenten hun akkoord nog niet hadden gegeven op de conceptcijfers. In het geval van Avri was het gemeente Buren zelf, die pas laat het akkoord heeft kunnen geven, in dit geval specifiek over de afrekening IBOR-taken 2025. Wij hebben de gemeente geadviseerd samen met Avri het proces van opdrachtverlening te evalueren en er samen voor te zorgen dat afspraken rondom de opdrachtverlening en daarbij gepaard gaande kosten tijdig gaan plaatsvinden. Wij hebben begrepen dat over de IBOR-taken 2026 nog steeds geen definitieve afspraken zijn overeengekomen en vastgelegd. Wij hebben kennis genomen van de overige jaarcijfers en stemmen in met de huidige verwerking in de jaarrekening en de toelichting van de risico's in de paragraaf verbonden partijen.
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De verplichten tabellen voor fouten en onzekerheden die aangeleverd moeten worden bij het CBS zijn opgenomen achter in het verslag.

3.1 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid																	
Algemeen	Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het college B&W verantwoording af over drie aspecten van de financiële rechtmatigheid, met inachtneming van de landelijke kaders (bijvoorbeeld de Kadernota rechtmatigheid 2024) en de gestelde kaders door de gemeenteraad (o.a. de financiële verordening, het controleprotocol en het normenkader). In de financiële verordening zijn de raad en het college een tolerantiegrens van 2% (zijnde € 1,9 mln) en een rapporteringsgrens van € 100.000 overeengekomen.																
Onze rol	Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat eventuele rechtmatigheidsafwijkingen juist en volledig zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij hebben hiervoor de uitkomsten van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) geïnspecteerd en de ingenomen standpunten getoetst. Het college is van mening dat er onrechtmatigheden zijn begaan in 2025 welke opgeteld boven de tolerantiegrens van € 1.885.000 zijn: <table><tr><th>Criteria</th><th>Gemelde afwijking</th><th>Ons oordeel</th></tr><tr><td>Begrotingscriterium</td><td>€ 4.756.000</td><td>Akkoord, zie toelichting volgende pagina</td></tr><tr><td>Voorwaardencriterium</td><td>€ 3.075.000</td><td>Akkoord, zie toelichting volgende pagina</td></tr><tr><td>Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium</td><td>-</td><td>Akkoord</td></tr><tr><td>Totaal rechtmatigheidsoordeel</td><td>€ 7.831.000</td><td>Akkoord</td></tr></table>		Criteria	Gemelde afwijking	Ons oordeel	Begrotingscriterium	€ 4.756.000	Akkoord, zie toelichting volgende pagina	Voorwaardencriterium	€ 3.075.000	Akkoord, zie toelichting volgende pagina	Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	Akkoord	Totaal rechtmatigheidsoordeel	€ 7.831.000	Akkoord
Criteria	Gemelde afwijking	Ons oordeel															
Begrotingscriterium	€ 4.756.000	Akkoord, zie toelichting volgende pagina															
Voorwaardencriterium	€ 3.075.000	Akkoord, zie toelichting volgende pagina															
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	Akkoord															
Totaal rechtmatigheidsoordeel	€ 7.831.000	Akkoord															
Onze verklaring	Ons inziens zijn bovenstaande afwijkingen tot stand gekomen binnen de spelregels en zijn ze op getrouwe wijze weergegeven in de rechtmatigheidsverantwoording. De bijbehorende toelichtingen, in de paragraaf bedrijfsvoering, geven het gewenste inzicht. Dit hebben wij meegewogen in het afgeven van het goedkeurend oordeel bij de jaarrekening.																

3.1 Rechtmatigheid: begrotingscriterium

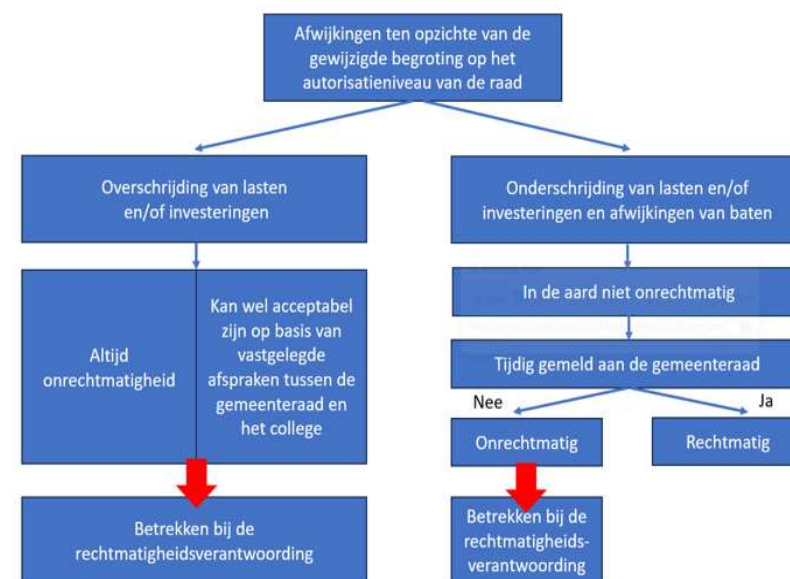
Begrotingscriterium

Begrotings-criterium

Voor dit criterium is aangesloten bij de Kadernota Rechtmatigheid 2025 (zie schema hiernaast) en de financiële verordening. Het college stelt vast dat er sprake is van begrotingsonrechtmatigheden, omdat op bijna alle programma's de lasten zijn overschreden ten opzichte van de laatst bijgestelde begroting. Conform de financiële verordening (art 11.4 a,b,c) kunnen deze onrechtmatigheden nog acceptabel zijn. Hoewel op pagina 75 van de jaarrekening onterecht criterium 3 noemt: hogere lasten dan begroot zijn acceptabel als ze tijdig gemeld zijn (dit staat niet in de verordening 2024), is de beoordeling wel juist uitgevoerd, omdat de lasten onder dit criterium allen open einderegelingen betreffen die feitelijk onder criterium 2 vallen. Samengevat is de begrotingsonrechtmatigheid als volgt:

- In totaal gaat het om € 4,6 mln lastenoverschrijdingen waarvan er € 2,7 mln acceptabel zijn beoordeeld op basis van de regels uit de financiële verordening. De niet-acceptabele overschrijdingen betreffen de verhoging van de verliesvoorziening Doejenburg voor € 1,6 mln en de hogere lasten voor ICT en personeel van € 563.000.
- Er is een overschrijding van de investeringsbudgetten van € 170.000. Hiervan is € 91.000 acceptabel aangezien dit meerdere overschrijdingen van minder dan € 50.000 betreffen.

De overige afwijkingen (baten) en onderschrijdingen op de lasten zijn op een passende wijze gemeld en toegelicht in de jaarrekening en daarmee tijdig.

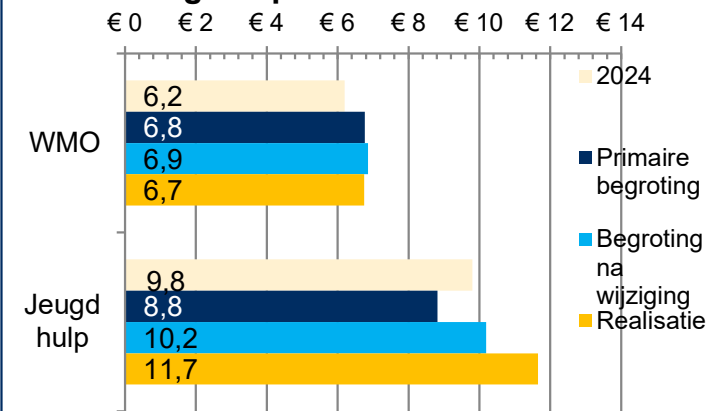
3.1 Rechtmatigheid: voorwaardencriterium

Rechtmatigheid	
Voorwaarden criterium	Ten aanzien van het voorwaardecriterium zien de risico's met name toe op niet naleving van de aanbestedingswetgeving. Door de organisatie is een uitgebreide inkoopanalyse opgesteld waarbij is getoetst of hieraan is voldaan. De hieruit voortkomende afwijkingen zien enerzijds toe op lasten die niet conform de Europese aanbestedingsrichtlijnen tot stand zijn gekomen € 836.000 en anderzijds op verstrekte subsidies, die door een uitspraak van de Hoge Raad onder het aanbestedingsrecht zijn komen te vallen voor ruim € 2,2 mln. Wij hebben hierbij nog de volgende opmerkingen: • De onrechtmatigheden ten aanzien van de inkopen en aanbestedingen zijn hoger zijn dan vorig boekjaar. Dit heeft te maken met het feit dat een aantal onrechtmatige aanbestedingsdossiers in 2026 opnieuw aanbesteed worden, waardoor de lasten m.b.t. het oude inkoopcontract over de resterende periode in 2026 ook zijn meegenomen. • De aanbestedingscontrole is over 2025 meer diepgaand uitgevoerd, doordat de inkopen van gemeente Buren ook zijn beoordeeld op basis van soortgelijke inkoopstromen. Hierdoor is gebleken dat een aantal inkoopstromen onterecht gesplitst werden ingekocht. Dit is onder de Europese aanbestedingsregels niet toegestaan. • Enkele dossiers m.b.t. de openbare ruimte zijn onrechtmatig bevonden, omdat verondersteld werd dat het ogenschijnlijk om werken gaat, maar feitelijk om dienstverlening. Hierdoor is de drempel van € 215.000 van toepassing en niet die van ca. € 5,4 mln. Ook is bij een dossier geconstateerd dat meerdere diensten worden geleverd, maar feitelijk onder dezelfde afspraak vallen. Bovenstaande afwijkingen worden met name veroorzaakt doordat de inkoopafdeling nog niet op gewenste sterkte was ten tijde van het ontstaan van de onrechtmatigheden (begin 2025 en eerder). Aangezien gemeente Buren de formatie niet op peil kreeg met eigen personeel is besloten de afdeling te versterken met inhuurkrachten. Daarnaast heeft de gemeente geconstateerd dat de verstrekte subsidies voor welzijnsorganisaties op grond van een uitspraak van de Hoge Raad vallen onder de aanbestedingsrichtlijnen. De toekenning heeft net in de periode na de uitspraak plaatsgevonden voor een periode van 3 jaar. Aangezien dit pas eind 2025 is geconstateerd, en de toekenning voor meerdere jaren is gedaan, is herstel naar verwachting niet meer mogelijk. Daarom is het subsidiebedrag over de gehele toegekende periode als onrechtmatig benoemd. Wij stemmen in met de getrokken conclusies van de gemeente en vinden de toelichting hierop passend.

3.2 Jeugdhulp en Wmo

Jeugdhulp en Wmo

Lasten Jeugdhulp en Wmo

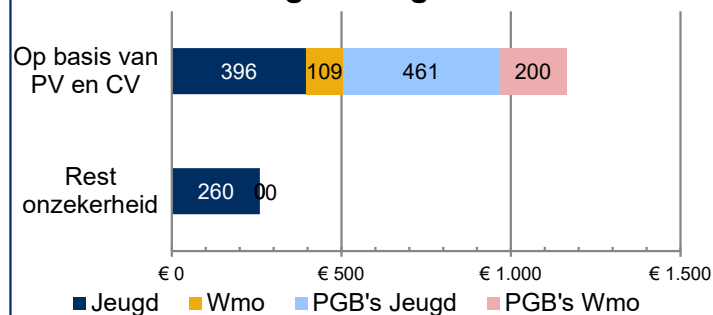

Als de realisatie 2025 met 2024 wordt vergeleken valt op dat de lasten van WMO nauwelijks afwijken van de bijgestelde begroting, maar dat de lasten jeugd bijna € 1,5 mln hoger zijn uitgevallen. Enkele jaren geleden heeft de gemeente dashboards ingevoerd om de financiële ontwikkeling beter te kunnen monitoren. Desondanks is de afwijking ten opzichte van de laatst gewijzigde begroting significant. Wij hebben het management gevraagd te onderzoeken waarom de informatievoorziening niet eerder deze stijgingesignaleerd heeft.

In het voorjaar van 2026 zijn de productieverantwoordingen van zorgaanbieders ontvangen en is de gemeente gestart met het afstemmen van deze verantwoordingen met de eigen zorgadministratie. Doel hiervan is onder andere om te bepalen wat er met verschillende zorgaanbieders nog moet worden verrekend in verband met zorg die tot en met 2025 is geleverd.

Wij hebben de afstemming zorgkosten uitvoerig gecontroleerd en concluderen dat er geen materiele afwijkingen tussen de gemeentelijke administratie en de productieverantwoordingen bestaat.

Onzekerheid zorglevering in €K

Om te kunnen concluderen dat de verantwoorde zorglasten ook getrouw zijn, moet worden vastgesteld dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd. Hiertoe steunt de gemeente op zowel eigen onderzoek als op de productieverantwoordingen (PV) en accountantsverklaringen (CV) die van de zorgaanbieders worden ontvangen.

Op basis van aanbieders zonder (goedkeurende) controleverklaring bedraagt de onzekerheid over de geleverde zorg op totaal niveau ca € 1,2 mln. Doordat de gemeente voor jeugdzorg/ Wmo in haar proces de prestatielevering niet expliciet vaststelt, heeft de gemeente ook voor 2025 opnieuw enquêtes uitgezet op die zorg waarvan de prestatielevering onzeker was. Na uitvoering van deze werkzaamheden resteert de onzekerheid van **€ 260.000**.

Dit bedrag hebben wij aangemerkt als resterende onzekerheid in de controle voor getrouwheid.

3.3 Grondexploitaties

Grondexploitaties - algemeen																	
Grond exploitaties	Bevinding																
	Samenstelling boekwaarde in € mln <table><thead><tr><th>Category</th><th>2024</th><th>2025</th></tr></thead><tbody><tr><td>Het Woud Ingen</td><td>1,5</td><td>1,6</td></tr><tr><td>Beusichem Zuid</td><td>5,5</td><td>5,6</td></tr><tr><td>BT Doejenburg II</td><td>6,5</td><td>6,6</td></tr><tr><td>Voorziening</td><td>-7,0</td><td>-9,1</td></tr></tbody></table>	Category	2024	2025	Het Woud Ingen	1,5	1,6	Beusichem Zuid	5,5	5,6	BT Doejenburg II	6,5	6,6	Voorziening	-7,0	-9,1	De boekwaarde inclusief verliesvoorziening in de jaarrekening bedraagt € 4,6 mln (2025: € 6,5 mln.). Op hoofdlijnen hebben de volgende mutaties plaatsgevonden: • Verhoging verliesvoorziening -/- € 2,1 mln (Doejenburg II en Ingen) • Bestedingen + € 0,2 mln (Alle grexen) Belangrijkste stijging van de verliesvoorzieningen betreft project BT Doejenburg II. Hoewel dit project in de laatste fase is, is de voorziening opgehoogd met ca. € 1,6 mln als gevolg van gestegen kosten voor de hoofdweg. Deze was voor ruim € 600.000 opgenomen, maar door wijzigingen in de uitgangspunten van de aanleg als ook prijsstijgingen door onder meer een aanbestedingsnadeel, zijn de kosten inmiddels geraamd op ca € 2,2 mln. Dit project zal naar verwachting in 2027 afgerond worden. Daarnaast zijn de twee andere grondexploitaties (Ingen Het Woud en Beusichem De hoge akker) opnieuw doorgerekend op basis van de nieuwe nota overhead en gewijzigde uitgangspunten. O.b.v. deze berekening wordt een negatief resultaat op Het Woud van € 510.000 verwacht (was voorheen nog ruim € 200.000 positief). De verwachting voor het project in Beusichem is bijgesteld van € 2,3 mln. positief naar € 1,6 mln. positief. De projecten zullen naar verwachting in 2029 respectievelijk 2028 gerealiseerd worden. Wij hebben de berekeningen en uitgangspunten van de grondexploitaties gecontroleerd en stemmen in met de verwerking in de jaarrekening.
	Category	2024	2025														
Het Woud Ingen	1,5	1,6															
Beusichem Zuid	5,5	5,6															
BT Doejenburg II	6,5	6,6															
Voorziening	-7,0	-9,1															

3.4 Vastgoed

Vastgoed	
	Bevinding
ZBB	Vanuit het ZBB traject uit 2020 is door de gemeenteraad besloten besparingen te realiseren op zowel de lasten van het gemeentelijk vastgoed inclusief de lasten van het gemeentehuis. De besluitvorming rondom deze onderwerpen wordt zorgvuldig doorlopen.
Nieuw gemeentehuis	Een van de daaruit voortvloeiende plannen is de verkoop van het huidige gemeentehuis en de bouw van een kleiner en efficiënter gemeentehuis. De verkoop van het huidige gemeentehuis is al in 2023 gerealiseerd waarbij de raad een bedrag van € 3,25 mln. heeft bestemd (via een aparte bestemmingsreserve) voor het dekken van de kapitaallasten van het nieuw te realiseren gemeentehuis. De gemeenteraad heeft daarnaast voor de bouw van het nieuwe gemeentehuis een krediet van € 11 mln. Ultimo 2025 is op dit krediet € 3,8 mln. uitgegeven. Eind 2025 is het hoogste punt van het gemeentehuis bereikt. Naar verwachting kan de gemeente vanaf juli/augustus 2026 haar intrek nemen in het nieuwe gemeentehuis.
Overig gemeentelijk vastgoed	Op 18 maart 2025 heeft de gemeenteraad het 'Uitvoeringsprogramma vastgoed en accommodaties gemeente Buren' besproken, gebaseerd op het in 2023 vastgestelde 'uitwerkingskader'. Hierin is weergegeven hoe vanaf 2026 de resterende besparing van bijna € 300.000 (naast de reeds gerealiseerde besparing van bijna € 400.000) uit het ZBB traject zal worden bespaard. Binnen dit kader zijn diverse scenario's ontwikkeld die na de zomer van 2025 stapsgewijs geeffectueerd zullen worden. Een direct gevolg hiervan is de vrijval van de voorziening gebouwen begin 2026 van ca € 1,9 mln, omdat het onderhoud op 45 objecten betrekking heeft i.p.v. 69. Daarnaast zal ca € 170.000 op jaarbasis worden bespaard aan lasten regulier onderhoud.

3.5 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

Bevinding

De gemeente Buren heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan haar investeringen (vastgoed, wegen etc.) egalisatie-voorzieningen gevormd. Een voorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. In het kader van onze jaarrekeningcontrole besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de diverse onderhoudsvoorzieningen. Hierbij richten wij ons met name op de volgende vragen:

1. Zijn de jaarlijkse stortingen in de voorzieningen in overeenstemming met de begroting?
2. Zijn de onttrekkingen aan de voorziening in lijn met het doel van de voorziening?
3. Ligt het eindsaldo van de voorziening in lijn met het onderhoudsplan?

De standen van de onderhoudsvoorzieningen wegen en gebouwen ultimo 2025 ten opzichte van het plan zijn als volgt:

	Plan	Stand 31-12-2025 (plan)	Stand 31-12-2025 (realiteit)	Verschil
Onderhoud wegen	2026-2055	2.970.000	3.970.000	1.000.000
Onderhoud gebouwen	2026-2040	2.425.000	2.425.000	-

- Het wegenonderhoud loopt op schema. Echter is vanuit de jaarschijf 2024 enige vertraging opgelopen, die doorwerkt in de eindstand 2025. In 2026 is er een nieuw beleidsplan opgesteld. De stortingen en onttrekkingen zijn in lijn met de begroting 2025 en op basis van de huidige stand van de voorziening kan de gemeente de geplande werkzaamheden uitvoeren.
- De stand van de voorziening groot onderhoud gebouwen is gelijk aan de raming als gevolg van het feit dat er een nieuw plan is opgesteld waarin de positie per 31-12-2025 als startpunt gekozen is. De stortingen en onttrekkingen zijn in lijn met de begroting en op basis van de huidige stand van de voorziening kan de gemeente de geplande werkzaamheden uitvoeren. Wel is het relevant te benoemen dat de raad in 2026 heeft besloten om € 1,9 mln. van deze voorziening af te splitsen en te gebruiken voor de vorming van de bestemmingsreserve Verduurzaming Vastgoed.

3.5 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen
groot onderhoud

Bevinding

Daarnaast kent gemeente Buren een divers aantal voorzieningen ten aanzien van het riool:

	Plan	Stand 31-12-2025 (plan)	Stand 31-12-2025 (realiteit)	Verschil
Beheer rioolgemalen	2026-2031	274.000	274.000	-
Maatr. neerslagbestendigheid	2026-2031	3.364.000	3.364.000	-
Riolering GRP	2026-2031	676.000	676.000	-
Vervanging riool	2026-2031	1.508.000	1.508.000	-
Totaal		5.822.000	5.822.000	-

Gemeente Buren heeft sinds 2022 vier soorten rioolvoorzieningen onderkend, namelijk 'maatregelen neerslagbestendigheid', 'groot onderhoud gemalen', 'de vervanging van het riool' (rioolinvesteringen) en de egalisatievoorziening 'GRP'. Gemeente Buren speelt hiermee in op de specifieke situatie van de gemeente, zoals het grote buitengebied met drukriool en de toekomstige opgave ten aanzien van klimaatverandering. Uiteindelijk komen alle baten en lasten m.b.t. riool samen in de voorziening GRP t.b.v. de tariefegalisatie van de rioolheffing.

In 2025 is een nieuw beleidsplan opgesteld. Hierin wordt de verwachte stand van de voorzieningen niet toegelicht, derhalve is er voor dit overzicht uitgegaan van de stand per 31-12-2025 als verwachte waarde cf. het plan.

Over 2025 zijn de bestedingen groter dan begroot volgens de jaarschijf in het oude plan. Dit komt o.a. door het inhalen van uitgesteld onderhoud aan gemalen en het uitvoeren van het verbeterproject Molenstraat-Tabakstand Ingen welke initieel voor 2023 ingepland was.

3.6 Personele voorzieningen

Overige bevindingen

Pensioen (oud) – wethouders	Gemeente Buren heeft diverse personele voorzieningen gevormd die ultimo 2025 € 2,9 mln bedragen. Deze bestaan met name uit (oud) wethouders-pensioen (€ 2,7 mln) en spaarverlof (€ 215.000). De gemeente is zelf verantwoordelijk voor voldoende dekking inzake de pensioenaanspraken van (oud)wethouders. In lijn met de recente uitspraak van het BBV heeft de gemeente de voorziening bepaald door deze actuarieel te laten berekenen op basis van de uitgangspunten van de verplichte overdracht van de pensioenverplichting aan het ABP per 1 januari 2028. Dit is tevens de verklaring waarom de voorziening in 2025 een stijging van ca. € 1 mln heeft laten zien. Wij stemmen in met deze verwerkingswijze. Wij hebben de gemeente er wel op gewezen dat dit bedrag een benadering is van de overdrachtswaarde. Doordat de overdracht pas 2 jaar later plaatsvindt, kan het daadwerkelijke bedrag afwijken. Naar verwachting bij gelijkblijvende parameters zal het verschil niet materieel worden.
Verlofsaldo	In boekjaar 2025 is de voorziening voor verlofsparen toegenomen, doordat er enkele nieuwe aanmeldingen voor spaarverlof zijn geweest. De voorziening is gevormd op basis van het werkelijke uurtarief, inclusief sociale lasten. Wij stemmen in met deze verwerkingswijze. Daarnaast hebben wij het management geadviseerd de overige verlofuren in kaart te brengen, deze te waarderen tegen het werkelijke uurtarief en te vermelden onder de Niet Uit de Balans Blijvende Verplichtingen (NUBBV).
Eigen risico ww	Verder is de gemeente eigen risico drager inzake werkloosheid voor voormalig personeel dat niet vrijwillig vertrokken is. Wij hebben gecontroleerd of gemeente Buren vaststellingsovereenkomsten heeft afgesloten waaruit blijkt dat de gemeente verantwoordelijk is voor de uitvoering van de werkloosheidswet. Dat is hieruit niet gebleken. Door de gemeente Buren is dan ook geen voorziening getroffen hiervoor. Wij stemmen hiermee in.

3.7 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
Opvang Oekraïense vluchtelingen	In 2022 hebben de gemeenten in Nederland als taak gekregen om opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen te realiseren en exploiteren. Wij merken ten aanzien van deze regeling het volgende op: • De uitvoering van de opvang van Oekraïense vluchtelingen wordt door de gemeente zelf uitgevoerd. De financiering hiervan verloopt via het Rijk gebaseerd op normbedragen en moet worden verantwoord middels SiSa. • De totale lasten voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen zijn na aftrek van de eigen bijdrage nagenoeg nihil. De bekostiging op basis van de normbedragen is € 3,1 mln ontvangen, waardoor een voordeel is ontstaan van ca € 1,4 mln. Hiermee was al rekening gehouden in de bijgestelde begroting. Dit bedrag is in basis vrij besteedbaar. • Binnen de jaarrekening zijn vanwege de afrekening via SiSa nog diverse balansposities opgenomen. Wij stemmen in met deze diverse opgenomen balansposities.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het college. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhallen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: • Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; • Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management en college; • Het uitvoeren van een analyse op handmatige journaalposten, onder andere om ingrijpen van het bestuur in de interne beheersing te kunnen identificeren; • Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op schattingsposten, onder andere om oneigenlijke beïnvloeding door het management en college te kunnen identificeren; • Het beoordelen van rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie alsmede het uitvoeren van een bankanalyse, met als doel om fouten en fraude in de uitgaande betalingen te kunnen identificeren. Er zijn gedurende 2025 door ons geen materiële fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft het college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen. Wij hebben in de management letter geadviseerd om een frauderesponseplan op te stellen.
Claims en juridische procedures	Er zijn geen belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiele impact op de cijfers ultimo 2025.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in de toelichting op de jaarrekening.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Positie controleverklaring	In de conceptjaarstukken is de sectie voor de controleverklaring opgenomen voor de bijlagen. Dit kan de indruk wekken dat wij ook de bijlagen opgesteld hebben. Dit is niet wenselijk en wij raden u aan in de toekomst de sectie voor de controleverklaring na de sectie bijlagen op te nemen.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	0	n.v.t.
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	-	0	n.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering informatiepunten Digitale Overheid	-	0	n.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	-	0	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	0	n.v.t.
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	-	0	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	-	0	n.v.t.
E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2023	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tozo 3	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 4	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 5	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar T	-	0	n.v.t.
G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2023	-	0	n.v.t.
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel	-	0	n.v.t.
G13	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	-	0	n.v.t.
H4	Regeling Sportakkoord 2020–2022	-	0	n.v.t.
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	-	0	n.v.t.
H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
J17	Tijdelijke regeling realisatiestimulans	-	0	n.v.t.
J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
J55	Aanpak energiearmoede	-	0	n.v.t.
J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming (...) van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	-	0	n.v.t.
J97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023	-	0	n.v.t.
K28	Tijdelijk regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	-	0	n.v.t.
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Strekking controleverklaring rechtmatigheid:		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid:		Goedkeurend		

Smart decisions. Lasting value.